

Oversigt over Plantesygdomme.

197. — Vintermaanederne og April 1934.

Rugen og Hveden er gennemgaaende overvintret særdeles godt, men er mange Steder angrebet af Lyspletsyge, som i Aar har vist sig usædvanlig tidligt.

»Gule Pletter i Bygmarkerne« ses meget hyppigt trods det varme Vejr. I Byg efter Kaalroer skyldes de ofte Kalimangel.

I Vintersæden er kun anrettet meget ringe Skade af Fritflue- og Brakfluelarver. I Byg efter Roer har man fundet et usædvanligt Antal Angreb af Haarmyglarver, og Skaden var ofte følelig. Ogsaa paa Græsarealer har Haarmyglarver gjort Skade.

Stankelbenlarverne har hidtil kun gjort sig meget lidt bemærket, og Smølderlarverne har tilsyneladende været godartede.

Kløverens Bægersvamp har kun gjort alvorlig Skade ganske enkelte Steder, i de fleste Kløvermarker er Plantebestanden ualmindelig god, selv 2. Aars Markerne ser meget lovende ud.

Æblerne har gennemgaaende holdt sig bedre end man ventede i Efteraaret, da de ofte vel stærkt modne Æbler blev lagt i Opbevaringsrum, der ikke kunde holdes kolde nok, særlig Boiken fremhæves fra flere Steder som velbevaret endnu sidst i April.

Frugttræernes Skadedyr er naturligvis tidlig paa Færde, saaledes begyndte Pæregalmyggens Æglægning mod Sædvane i Slutningen af April Maaned. Angreb af Frugttræspindemiden er allerede meget iøjnefaldende.

En ny Tulipansygdom gjorde en Del Skade i Januar. Sygdommen, som skyldes en Algesvamp, er nærmere omtalt i Gartner-Tidende Nr. 2 og 16.

I flere Tilfælde optraadte der en Del »blinde Tulipanknopper«. Især, hvor der var anvendt store Løg, blev Bartigon ikke god, der kom skæve Blomster og et grønt Blad i Blomsten.

Lyngby, d. 9. Maj 1934.

Statens plantepatologiske Forsøg.

Der er for Vintermaanederne og April indkommet 30 Beretninger; endvidere er der i Januar—April besvaret 971 Forespørgsler.

KORN.

Rugen og Hveden har i det store og hele overvintret særdeles godt, Markerne staar de fleste Steder med en god Plantebestand. Der har været indsendt Planter fra en Del Marker, hvor Hveden gulnede og gik bort i Pletter, i 3 Tilfælde (Midtsjælland, Mors og Sønderjylland) fandtes Fodsygesvampen *Cercospora herpotricoides* paa Planterne. Ved Ringsted og flere andre Steder har Sygdomsaarsagen senere vist sig at være Lyspletsyge, som i Aar er set meget tidligt, allerede d. 5. Marts fandtes den paa Hvede ved Sig (A. Pedersen).

Trods det varme Vejr er »gule Pletter i Bygmarkerne« ikke sjældne. Hvor Bygbladene bliver mere hvidspidsede end gule skyldes det Kalimangel; det træffes oftest efter Kaalroer, men ses ogsaa efter sent pløjet Grønjord. Paa Forpløjningerne og i Hjulspor, hvor Jorden er fast, er Bygplanterne grønne, der er Kalimanglen mindre følelig.

I 2 Tilfælde er truffet Kalimangel paa ganske spæde Havreplanter, hvis Blade ikke bliver hvidspidsede som Byggets, men antager en jævn Isabellafarve (smudsig gul med rødlig Tone). Overgødskning med Kali eller Ajle kan hurtigt helbrede baade Byg og Havre, og maa særlig tilraades i Udlægsmarker af Hensyn til Bælgplanterne.

BÆLGPLANTER.

Kløverens Bægersvamp (*Sclerotinia trifoliorum*) har enkelte Steder gjort en Del Skade (Ringkøbing, Studsgaard, Skanderborg), ved Ringkøbing var tidlig, ved Skanderborg sildig Rødkløver stærkest angrebet, medens Hvidkløver og Rundbælg næsten gik fri. Hovedparten af Indberetningerne lyder paa ualmindelig svage Angreb i Aar, og selv 2. Aars Markerne staar med god Kløverbestand og ser lovende ud. Det skyldes vel det meget tørre Efteraar og den milde, tørre Vinter, der baade har hæmmet Svampens Udvikling og fremmet Kløverens Modstandsevne.

OLAF NIELSEN.

FRUGTHAVEN.

I Efteraaaret næredes der en Del Ængstelse for, at Æblerne, som gennemgaaende var stærkt modne og ydermere i almindelige Lagerrum ikke kunde opbevares ved tilstrækkelig lav Temperatur, ikke skulde kunne holde sig.

Følgende Meddelelser tyder paa, at det ikke er gaaet saa galt endda: 16. April serveredes Høve Reinetter fuldstændig friske og saftspændte efter almindelig Opbevaring i Kælder (P. H. Hansen). Holdbarheden god og over Forventning. Nu sidst i April træffer jeg rundt omkring hos Folk velbevarede Belle de Boskoop, og, hvor Skurven er bekæmpet, ogsaa Boiken. Bedst hvor Oplagringen er sket i Tørvestrøelse (M. Sørensen). Skurvfri Æbler har holdt sig godt alle Vegne her (J. C. Myrhøj). De Smaaprøver af Æbler, der er opbevarede i Kælder, har holdt sig godt, saa længe de stod i Kælderen, men bliver hurtigt rynkede i Huden og brunfarvede, naar de tages op i en varm Stue (Hakon Sørensen). Pederstrup og Bramley holdt ret godt til hen i Januar, Belle de Boskoop og Rød Pigeon holdt lidt længere. Boiken har vi nu sidst i April helt friske og runde. Opbevaringsrummet er et almindeligt Loftsværelse, hvor Vinduerne i Efteraaret har staaet aabne om Natten og lukket om Dagen og omvendt i Foraaret (N. C. Jensen).

Naar Opbevaringen i Vinter gik saa nogenlunde, skyldtes det vel nok, at der var mindre Angreb af Skurv og Kærnefrugtskimmel end der plejer at være (A. Feilberg).

Purpurrød Coucinot har holdt sig temmelig godt, Boiken fortrinligt, Bramley og Pederstrup har holdt sig ringe her i Vestjylland (A. Peder-sen). I Lyngby har Bramley, især store Frugter fra smaa Træer, holdt sig daarligt, der udviklede sig meget *Gloeosporium album* paa dem.

Over Priksygen klages flere Steder, den har bredt sig stærkt under Opbevaringen.

PRYDPLANTER.

En Del Drivtulipaner mislykkedes, især i Januar, paa Grund af et hidtil ukendt Angreb af en Algesvamp, en *Pythium* eller en *Phytophthora*. Der blev foretaget nogle Infektionsforsøg med den isolerede og rendyrkede Svamp; men det lykkedes ikke at fastslaa, om Svampen følger med Løgene eller skyldes Jordsmitte. Denne nye Tulipansygdom er nærmere omtalt i Gartnertidende Nr. 2 og 16, 1934.

Der optraadte en Del »blinde Tulipanknopper«, og flere Steder klagedes der over, at Sorten Bartigon var ualmindelig slem til at faa et grønt Blad i Blomsten og til at faa skæve Blomster, disse Fænomener viste sig især, hvor der var anvendt store Løg.

Paa Hyacinth konstateredes i et enkelt Tilfælde nogle faa Løg med Gulbakteriose, *Pseudomonas hyacinthi*. I en Have i Lyngby kastede godt 10 % af Hyacintherne Knopperne, Aarsagen var formentlig den stærke Nattefrost, som kom i nogle Nætter, da Løgene var ret langt fremme.

Sidst i April er der konstateret stærkt Angreb af Skaalrustadiet af Rosenrusten (*Phragmidium rosae*) paa Roser ved Klampenborg. Der er trods det tørre Vejr indkommet en Del Prøver af Pæonskud med Drueskimmel (*Botrytis sp.*).

ANNA WEBER.

KORN OG GRÆSSER.

Smælderlarver (*Agriotes sp.*). Fra Haderslev meldes, at Larverne har ødelagt en Del i Hveden og mere end normalt om Vinteren (Fr. Nielsen). Ellers foreligger kun Beretninger om spredte Angreb uden større Betydning.

Haarmyglarver (*Bibionidae*). Der er næppe nogensinde set saa mange og betydelige Angreb af Haarmyglarver som i Aar. Den 9. April modtoges Larver (*Bibio ferruginatus*) fra Kjellerup, hvor de mentes at have gjort nogen Skade i Drivbænke i et Gartneri. Den 14. April besøgte et Gartneri ved Vanløse, hvor Arten *Dilophus vulgaris* ligeledes optraadte i stort Antal i Bænke. I disse Tilfælde var der dog næppe Tale om alvorlig Skade. Den 16. April modtoges Beretning om betydelige Angreb af samme Art paa »Julianelyst« pr. Stenbjerg. Angrebene fandtes i permanente Græsarealer og var stærkest paa sort Mosejord. Græsdækket var pletvis vissent (Brdr. Hansen). Samme Larve fandtes ogsaa i Mængde paa moseagtig Jord ved Skive (J. Lund). De øvrige Angreb, der særlig skyldtes *Bibio hortulanus* fandtes næsten udelukkende i Byg efter Roer. Paa Samsø var der Angreb i de fleste Marker af denne Art og vistnok særlig, hvor Forfrugten havde faaet Staldgødningen om Efteraaret (P. Riis Vestergaard). Endvidere bemærkedes Angreb paa Kalundborgegnen (A. M. Frederiksen), Slagelseegnen (M. Olsen) og i Sydsjælland (P. Grøntved). Den største Skade synes at ske før Bygget er kommet op, idet Larverne borer sig ind i Kærnerne og gnaver af de unge Spirer. Overjordisk Gnav er sjældnere. Nu er Forpupningen i fuld Gang, og Faren er drevet over for denne Gang.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Endnu har man kun bemærket enkelte Angreb af mildere Karakter.

Brakfluen (*Hylemyia coarctata*). Ved Krusesminde fandtes et ret stærkt Angreb i en Hvedemark (P. Hansen).

Fritfluellarver (*Oscinis frit*). Fra Haderslev meldes, at en Del Hvedemarker led meget i Efteraaret (Fr. Nielsen). Ved Skanderborg var Angreb almindelige i Efteraaret, men Bestanden er dog rigelig (H. Land Jensen). Ellers kun enkelte Angreb uden Betydning.

Oliebiller (*Meloe violaceus*) optraadte i usædvanlig Mængde i en Have ved Ubby. Ejeren meddelte, at han mindst havde dræbt 1000 Biller. Der blev gjort nogen Skade paa Græsplæner o. lign.

Muldvarp og Markmus. Fra Abed meldes, at man paa forskellige Græsarealer har bemærket, at de tidligere saa talrige Muldvarpe er forsvundet, og at Antallet af Markmusehuller er taget saa overordentlig til. Hvorvidt der er direkte Forbindelse mellem disse to Ting kan ikke siges; men Forholdet er meget paafaldende (H. A. B. Vestergaard).

ÆRTEBLOMSTREDE.

Kløveraal (*Tylenchus dipsaci*). Fra Tune meldes: I en Mark udlagt 1933 med Halvsildig Rødkløver og Hvidkløver er der nu jævnt fordelt Angreb i Rødkløveren. Der vil blive holdt Øje med Hvidkløveren (H.

Drewsen). Paa Tystofte er bemærket ret stærkt Angreb i 2-Aars Rødkløver (H. Bagge).

KORSBLOMSTREDE.

Kaalgalle-Snudebillen (*Ceutorrhynchus pleurostigma*). Fra Skel-skøregnen meldes, at Angreb er meget almindelige i Kaalroer til Frøavl og et enkelt Sted ondartet (H. Wraae-Jensen).

FRUGTTRÆER.

Pæregalmyggen (*Contarinia pyrivora*) begyndte at klækkes i Slutningen af April, hvilket er usædvanlig tidligt. Baade Bladlus (*Aphididae*), Bladlopper (*Psylla mali*) og Spindemider (*Paratetranychus pilosus*) saas meget tidligt i Aar.

PROSPER BOVIEN.
